

Kroniek

Oudheidkundige vereniging
Arent thoe Boecop

kroniek no. 170
September 2022

NIEUWE LEDEN

In de afgelopen maanden heeft onze ledenadministrateur Sake Santema opnieuw veel nieuwe leden kunnen inschrijven. Er meldde zich zelfs een lid aan uit de staat Arkansas (Verenigde Staten). Het bestuur is verheugd over deze ontwikkeling. Alle nieuwe leden zijn van harte welkom bij de oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop. De volgende mensen hebben zich aangemeld:

E. Mensink	Elburg	H. Westerink-Zoet	Nunspeet
G. van Unen	Kloosterzande	H. Klein	Elburg
J. Moorman	Elburg	J.R. de Waal	Elburg
F. Docter	Elburg	R. Bos	Elburg
A. Bosch-Schuld	Elburg	B.H.J. van Essen	Emmeloord
G. Klooster-Broekhuizen	Elburg	H. Porter	Fayetteville Arkansas (V.S.)
J. Docter	Elburg	G. Smit	Oldebroek
M. Top-van de Pol	Elburg	G. Wolfsen-Hoekert	Elburg
J.W. Scholten	Elburg	G. Deetman	Elburg
R. Waterham	Elburg	H. de Heer	Elburg
S. Goosensen	Elburg	N. Nijenhuis-van Essen	Emmeloord
W.H. ten Have	Elburg	E. Lapré	Elburg
G. Magre	Elburg	G. van der Horst	Elburg
G. van Wijhe	Elburg	H. Leusink	Ede
J. Zijlstra	Elburg	J. Pot	Elburg
J.C. Redelaar	Alkmaar	M. Captein	Den Haag
A. Knikker	Elburg	J. van den Hoorn	Rolde
G. Visscher	Elburg	J. Prins	Elburg
V. van de Ven	Nunspeet	R. Leusink	Elburg
W. Bonestroo	Oosterwolde	A.W. Hup	Nunspeet
K. Jogems	Elburg	G. Proffitius	Elburg
R. Wieberdink	Elburg	M. Kruithof	Elburg
R. de Regt	Zeewolde	H. Stange	Elburg
E. Broekhuis	Biddinghuizen	L. en A. Cahn	Elburg
R. Top	Hattem	B. Jeensma	't Harde
ADW Accountants	Harderwijk	J. Oerlemans	Elburg

Inhoudsopgave

NIEUWE LEDEN	2
WOORD VOORAF	4
WERKGROEP BEGRAAFPLAATS DOORNSPIJK-DORP	5
HELMIG FLIER EN ELIZABETH BAKKER	6
WERKGROEP BEGRAAFPLAATS NUNSPETERWEG	8
STADSWANDELING VOOR DE BUSINESSCLUB N.V.	10
PRIJSWINNAARS PLAATJESALBUM	11
PALMPASEN	12
VRIENDENS00S	13
NACHTELIJKE WANDELTOCHT NAAR DE KLEMENTBRUG	14
EXCURSIE KAMP AMERSFOORT	15
HET GEVOEL VAN VRIJHEID	16
OPEN DE POORTEN	17
JOODSE HUIZEN 8	18
BEVRIJDINGSVUURESTAFETTE	19
OPEN JOODSE HUIZEN	22
AIRBORNE-FIETSTOCHT MET SCHOLIEREN	23
IN MEMORIAM BEN HUISMAN (1936-2022)	24
OUD-TOPSCHAATSERS TE GAST IN ELBURG	24
RIET STOFFELS SCHENKT POPPENWAGENTJE AAN MSE	26
YAD VASHEM ONDERSCHIEDING	27
ZOMERAVONDLEZINGEN	28
ELBURG IN OORLOGSTIJD	28
BOTTERMODEL EB 32	28
KUKELUUSJESDAG EN DE HELLEBAARDIERS	29
AANKOOP UNIEK SCHILDERIJ	30
ELBURG EN WILLEM VAN ORANJE	31
HISTORISCH WEETJE	32
BODEMSCHATTEN IN MUSEUM ELBURG	34
HISTORISCHE PAARDENSTALLEN	34
EXPOSITIE CEES NAGELHOUT	35
EXCURSIE DORDRECHT EN DELFT	35
EXCURSIE LEUVEN EN DIEST	35
LEZING OVER DE FAMILIE FEITH	36
BHV-ERS GEZOCHT	36
AGENDA	37
CONTRIBUTIE	37
OPROEP	37
PUBLICATIE ELBURG 1572-1672-1772-1872-1972	37
RABOBANK CLUBSUPPORT	37
SPONSOREN	38
COLOFON	39

WOORD VOORAF

Met enige trots presenteren we onze nieuwe Kroniek. Nummer 170 in een lange reeks die vele jaren geleden begon met een eenvoudig nieuwsvelletje. In deze Kroniek blikken we terug op onze activiteiten, benoemen we dingen die in onze ogen belangrijk zijn en zetten we de schijnwerpers op allerhande zaken die onze leden (wellicht) zullen interesseren. Maar we blikken ook vooruit op de activiteiten die in de tweede helft van het jaar op stapel staan.

Het jaar 2022 begon voor de Elburger binnenstad dramatisch. Een van de meest unieke panden van de vesting Elburg brandde geheel uit. Het voormalige pandjeshuis van de familie Van Hamberg aan de Beekstraat 49 werd door vuur verwoest. Een catastrofe voor Elburg, maar nog veel meer voor de bewoonster. Het bestuur van Arent thoe Boecop leeft mee met Netty Goddard en wenst haar heel veel sterkte toe.

In januari 2022 hadden we nog te maken met de nasleep van de beperkende corona-maatregelen. Maar gelukkig konden we weer met enig vertrouwen vooruitkijken. Langzaam konden activiteiten weer worden opgestart. In deze Kroniek zetten we alles nog eens op een rijtje. De inhoud van deze Kroniek maakt nog eens duidelijk waar onze vereniging zich zoal mee bezig houdt. Veel lees- en kijkplezier toegewenst.

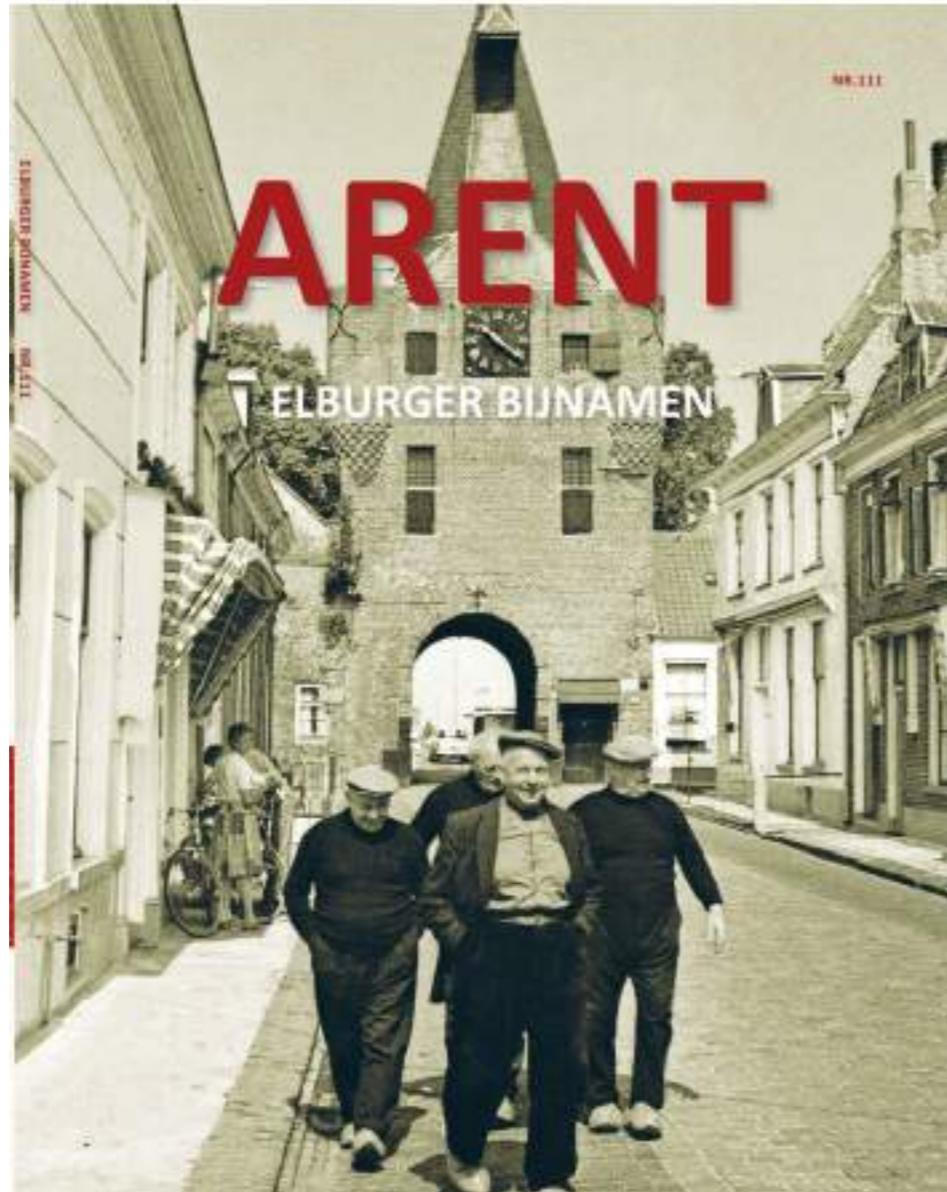
Pauline van Zweden,
voorzitter

PUBLICATIE ELBURGER BIJNAMEN

In januari 2022 verscheen de publicatie Elburger Bijnamen (nummer 111) van Arent thoe Boecop. De redactie en het bestuur hebben veel positieve reacties mogen ontvangen. De bijnamen waren voor veel leden een bron van herkenning. Ook de prachtige foto's en de vormgeving van deze publicatie kregen veel waardering.

De publicatie over de bijnamen is opgedragen aan ons voormalige erelid Henk Schuijn (1919-2004) en zijn zoon Piet Schuijn (1949-2019). Henk was het die

met zijn grote verzameling Elburger bijnamen ons bewustmaakte van het belang van dit bijzondere onderdeel van onze volkscultuur. Zijn zoon Piet kwam enkele jaren geleden met het voornemen om het initiatief van zijn vader nieuw leven inblazen. Zijn plan werd mede ondersteund door Aleid Hulst. Korte tijd later werd Piet echter ernstig ziek. Piet Schuijn stierf op 15 april 2019. Uit respect en bewondering voor alles wat Henk en Piet Schuijn aan voorbereidend werk voor dit project hebben verricht, werd de publicatie Elburger Bijnamen een ode aan hen.

Publicatie Elburger Bijnamen (nummer 111) verscheen in januari 2022.

WERKGROEP BEGRAAFPLAATS DOORNSPIJK-DORP

Al langere tijd werd (wordt) in het bestuur van Arent thoe Boecop nagedacht om te komen tot de ontwikkeling van meer activiteiten in de kernen Oostendorp, 't Harde, Hoge Enk en Doornspijk. Onze vereniging heeft in alle kernen veel geïnteresseerde en betrokken leden. In het verleden heeft onze vereniging specifiek boeken uitgebracht met betrekking tot deze woonkernen. Maar dit thema blijft binnen het bestuur een punt van aanhoudende aandacht. Ideeën vanuit de leden uit Doornspijk, Hoge Enk, 't Harde en Oostendorp zijn en blijven van harte welkom!

In januari 2022 had Willem van Norel (namens het bestuur van Arent thoe Boecop) een eerste verkennend gesprek met Gerard Lokhorst en Dirk van Norel, twee bekende gezichten in Doornspijk. Doel was om vanuit Arent thoe Boecop te komen tot het ontwikkelen van meer activiteiten in Doornspijk op het terrein van cultuurhistorie. Doornspijk heeft een rijke geschiedenis, die teruggaat tot het einde van de achttiende eeuw. Het van oudsher agrarische gebied kenmerkt zich door een prachtig landschap met weidegebieden, akkers, boerderijen, schuren, bakhuizen en hooibergen. Maar ook de zandverstuiving, het landgoed Klarenbeek, de Kerkdijk, de voormalige Ludgeruskerk en de nog onverkavelde percelen grasland rondom de Achterweg

De leden van de werkgroep Begraafplaats Doornspijk-Dorp.

en de Oude Zeeweg hebben een uniek karakter.

De brainstormsessie leverde plannen op, waarvan er enkele op korte termijn in gang gezet zullen worden. Een project dat inmiddels is opgestart, betreft het herstel van de oude begraafplaats aan de Zuiderzeestraatweg. Veel grafstenen zijn de afgelopen tientallen jaren nauwelijks onderhouden en aangetast door algen en mossen. Teksten op heel veel grafmonumenten zijn niet meer leesbaar en diverse stenen zijn verzakt.

Het door Aalt van den Berg herstellde grafmonument van Reintje Zoet (1845-1906).

Aalt van den Berg bezig met het beletteren van een grafsteen van de familie Van de Pol-Spronk.

Marijke Weterholt werkt heel nauwkeurig aan de grafsteen van de familie Van der Weide-Broekhuizen.

Aart Bouw werkt aan de grafsteen van Roelof Brink (1915-1956).

Op initiatief van Dirk van Norel, Gerard Lokhorst, Anton van Wezep, Wim van Triest en Willem van Norel is daarom in februari 2022 besloten tot het oprichten van een werkgroep Begraafplaats Doornspijk-Dorp. Enkele mensen werden vervolgens gericht benaderd om de werkgroep te versterken. Dat leidde tot het ontstaan van een zeer gemotiveerde groep bestaande uit Beert van der Heiden, Henk Witteveen, Marijke Weterholt, Wim Karzijn, Henk van der Weide, Berend Schoonhoven, Gerrit Wessel, Aalt van den Berg, Aart Bouw, Dirk van Norel, Gerard Lokhorst en Willem van Norel. Anton van Wezep en Wim van Triest fungeren als adviseurs van de werkgroep.

In de afgelopen maanden is de groep diverse keren op vrijdagmiddag bij elkaar geweest om grafstenen recht te

Henk van der Weide werkt aan de grafsteen van zijn grootouders.

zetten, schoon te maken en te beschilderen. Vaak betreft het stenen van (verre) familieleden, maar er worden ook stenen op aanvraag van families onder handen genomen.

Dirk van Norel (dvannorel@kliksafe.nl) en Gerard Lokhorst (lokhorst.g@outlook.com) zijn de coördinatoren van de werkgroep. Voor verder informatie kunt u eventueel met hen contact opnemen.

HELMIG FLIER EN ELIZABETH BAKKER

Helmig Flier met zijn vrouw Elizabeth en dochter Hendrikje (later gehuwd met Aart Akster).

Helmig Flier (1881-1957).

Enige tijd geleden hebben vrijwilligers van de werkgroep Begraafplaats Doornspijk-Dorp de grafstenen van mijn grootouders gerenoveerd. Op verzoek heb ik geprobeerd enige achtergrondinformatie over opa en oma Flier te geven.

Beide grootouders zijn begraven op de begraafplaats in Doornspijk, maar ze liggen niet bij elkaar. Dat komt omdat er sprake is van een groot tijdsverschil tussen hun overlijdensdata.

Opa Helmig Flier werd op 7 november 1881 geboren in Doornspijk. Zijn ouders waren Jan Flier en Hendrikje Vlieger. Helmig Flier trouwde op 16 november 1911 te Doornspijk met Elizabeth Bakker. Zij werd op 23 februari 1880 geboren te Oldebroek.

Oma Elizabeth Bakker was in haar jonge jaren werkzaam als dienstbode bij dominee B.J.C. Rijnders. Helmig Flier en

Elizabeth Bakker woonden in een boerenwoning aan de Oude Harderwijkerweg 81 op de Hoge Enk. In deze woning was een klein stalletje, waar opa een paar koeien hield. In de schuur was een werkplaatsje.

Opa Flier moest tijdens de mobilisatie, in verband met de spanningen rondom de Eerste Wereldoorlog, in 1914 opkomen voor militaire dienst. Hij was toen 33 jaar.

Opa's beroep was timmerman en veeverloeskundige. Zijn opleiding als verloskundige heeft hij genoten in Oldebroek bij Gerrit van de Streek. Uit familie verhalen is bekend dat mijn opa soms twee keer achter elkaar (ook in de nacht) naar Elspeek toe moest om te helpen bij het kalven van een koe. Hij ging dan per fiets.

Grootmoeder Elizabeth Flier-Bakker stierf op 15 mei 1932 op 52-jarige leeftijd. Opa Flier heeft zich vanaf toen hoofdzakelijk toegelegd op het timmerwerk. Bij meerdere boerderijen zijn verschillende kenmerkende details herkenbaar van zijn hand.

Opa was als vaste timmerman vaak aan het werk bij Huize Old Putten. Hij werkte daar onder andere aan het landhuis, de bijgebouwen, de tennisbaan en de bruggen. Ook heeft opa een watermolen geplaatst op de bessenakkers van de Puttener Allee.

Als jongens mochten we wel eens mee naar het landgoed Old Putten. Dat was altijd spannend. We gingen tennisballen zoeken en we mochten thee drinken bij

mevrouw Rambonnet. Er was ook een timmerwerkplaats. Deze is er nog steeds. Als het nodig was de beitels te slijpen, moest één van de dienstmeisjes de slijpsteen draaien.

Mevrouw Rambonnet organiseerde ook elk jaar een Kerstspel. Hiervoor moest opa een klein wiegje maken, waar het kindje Jezus in lag.

Ook ik kreeg zo'n klein 'bakje', maar dan met een hamer, nijptang en zaag. Mijn eerste karwei was het helpen bouwen van een kippenschuur op de grens van Doornspijk en Nunspeet. Deze schuur staat er nog steeds. Opa was toen 74 jaar en zelf was ik nog maar 11 jaar.

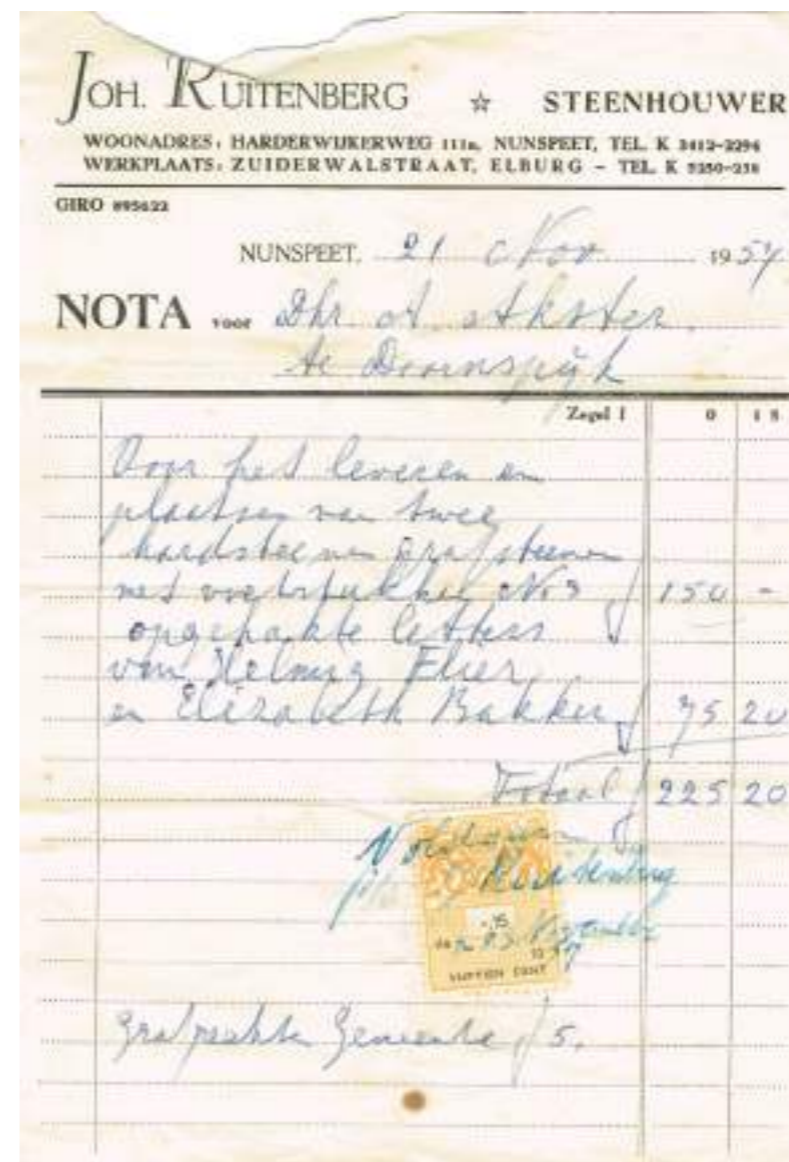
Bij het overlijden van klanten was de timmerman vaak betrokken voor het leveren en verzorgen van de lijkst. Als de dag van de begrafenis was, begeleidde opa de baar naar de begraafplaats. Er was dan ook een stel lage schraagjes, een dekkleed dat over de kist lag en een hoge zwarte hoed.

Opa maakte zelf de lijkst. Er waren altijd brede planken van ongeveer 50 cm op voorraad. Ook werden wel fabriekskisten gebruikt.

Opa Helmig Flier stierf op 5 augustus 1957. Hij was 25 jaar weduwnaar geweest.

Toen ik hoorde van de werkzaamheden van de vrijwilligers, heb ik in april contact gezocht met de werkgroep. Er werd meteen positief gereageerd op mijn vraag of de grafstenen van mijn grootouders ook opgeknapt konden worden. Ik ben verrast dat er zo voortvarend te werk is gegaan. De grafstenen van mijn grootouders zijn weer als nieuw. Na reiniging is de belettering opnieuw aangebracht. Een 'opknapper' voor de stenen, maar ook voor het aanzien van de begraafplaats. Dank aan alle vrijwilligers!

Helmig Akster.
Doornspijk, augustus 2022.

Rekening uit 1957 van de grafmonumenten van Helmig en Elizabeth Flier-Bakker.

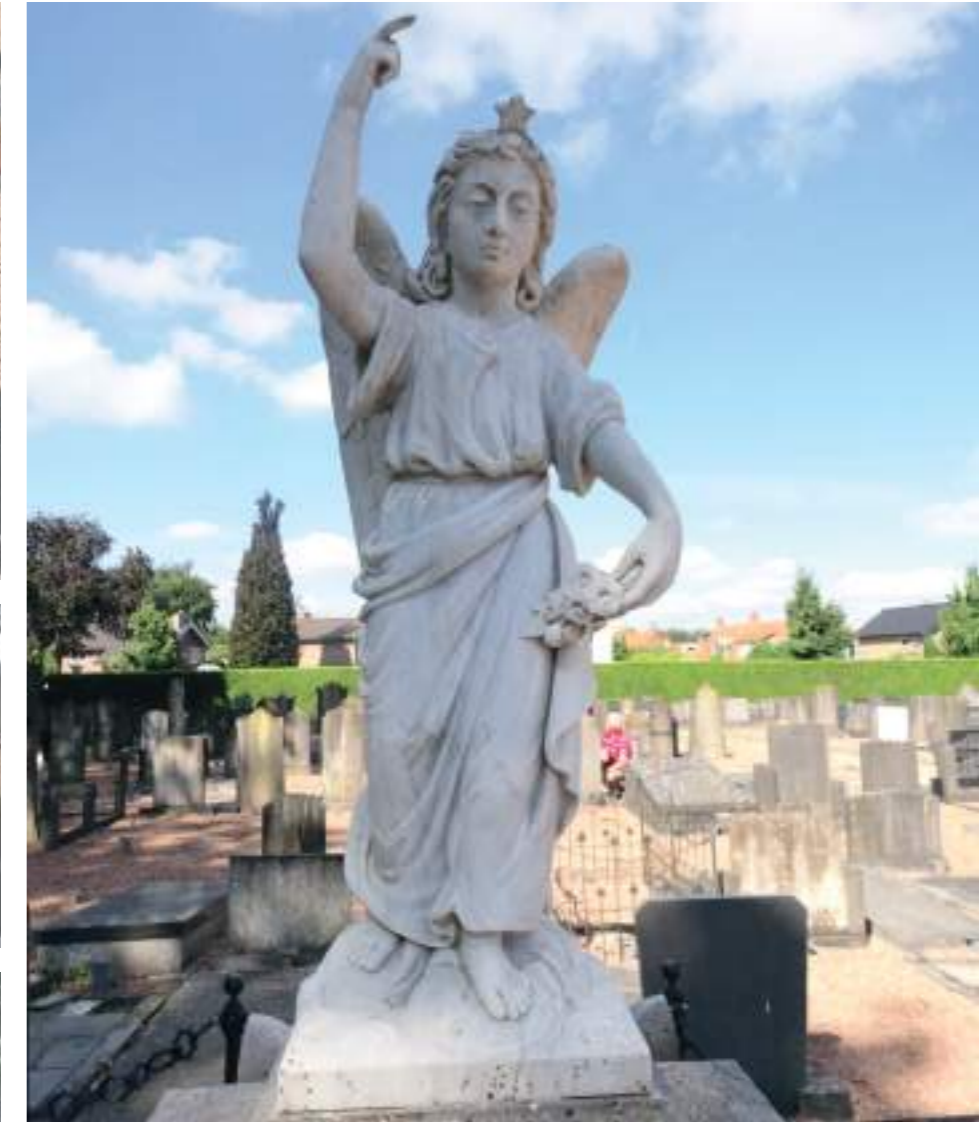
WERKGROEP BEGRAAFPLAATS NUNSPETERWEG

De werkgroep Begraafplaats Nunspe-
terweg is in 2020 opgestart. Tientallen
grafstenen zijn inmiddels schoonge-
maakt, rechtgezet en opnieuw beschild-
erd. Het resultaat van alle inspannin-
gen wordt steeds zichtbaarder. Enkele
leden van de werkgroep zijn al vele
zaterdagen aan het werk met de bijzon-
dere grafmonumenten van de familie
Hoefhamer. Het restauratiewerk aan het
hekwerk en de kettingen van de fami-
liegraven wordt vakkundig uitgevoerd
door ons betrokken lid Harry Peeters uit
Dronten.

Ieder mens heeft een naam en achter
elke grafsteen gaat een levensverhaal
schuil. Iedere steen vraagt ook een spe-
cifieke aanpak. De werkzaamheden op
de begraafplaats worden door de leden
van de werkgroep met veel respect,
maar ook met zorg uitgevoerd.

In principe wordt er iedere laatste
zaterdagmorgen van de maand (met
uitzondering van de wintermaanden) op
de begraafplaats gewerkt. De leden van
de werkgroep zijn: Harry Peeters,
Klaasje Haitink, Anton van Wezep, Wim
van Wezep, Wim Westerink, Wim van
Triest en Willem van Norel.

De coördinatoren van de werkgroep zijn
Anton van Wezep
(antonvanwezep@gmail.com)
en Wim van Triest
(wim@natuursteenpartners.nl). Voor
eventuele vragen kunt u bij hen terecht.
Bijgaande foto's geven een (beperkte)
indruk van de werkzaamheden.

STADSWANDELING VOOR DE BUSINESSCLUB N.V.

Gids Gert van Norel geeft uitleg in de Jufferenstraat.

Op maandag 21 februari en op woensdag 23 februari verzorgden de broers Gert en Willem van Norel namens Arent thoe Boecop twee zeer geslaagde stadswandelingen voor de leden van de Businessclub N.V. Deze zeer actieve club, aangestuurd door Marcel van 't Hul en Patrick Visch, organiseert al diverse jaren zeer interessante ontmoetingsavonden voor de leden.

Het bestuur van Arent thoe Boecop kreeg van de Businessclub N.V. een uitnodiging om op twee avonden stadswandelingen te organiseren. En dat werd uiteindelijk een groot succes. Op beide avonden waren ruim veertig geïnteresseerde leden aanwezig. Tijdens de wandelingen werden prachtige historische plekken in de Elburger bin-

nenstad bezocht. Na afloop konden de leden onder het genot van een hapje en een drankje napraten over alles wat ze gehoord en gezien hadden. Diverse leden meldden zich deze avond aan als lid van Arent thoe Boecop. Lusine Grygorian maakte een fraaie fotoserie van deze avonden.

Gids Willem van Norel met zijn groep onder de toren van de Sint-Nicolaaskerk.

Vrijwilliger Leendert van der Wiel geeft uitleg in Museummederij De Hoefhamer.

PRIJSWINNAARS PLAATJESALBUM

De 12-jarige Jarno Seijbel behoorde tot de tien gelukkige prijswinnaars met het verzamelen van de plaatjes voor het historisch plaatjesalbum van supermarkt Plus De Vrijheid. Hij en zijn ouders hadden zich met een vol album als derde aangemeld bij de supermarkt. De eerste tien klanten, die het album compleet gevuld hadden met 216 plaatjes, werden op zaterdagmorgen 5 maart verrast met een bijzondere stadswandeling onder leiding van Willem van Norel.

De gelukkige prijswinnaars werden in het Gruithuis ontvangen met gebak en koffie. Ze werden toegesproken door een trotse directeur Gerrit Knikker. De actie was volgens hem een enorm succes geworden. Bijna 6.000 albums waren verspreid onder de bevolking van Elburg en Oostendorp. Aan de klanten waren in totaal ongeveer 1,3 miljoen historische plaatjes bij de boodschappen meegegeven. Er was sprake van een ware rage onder de Elburger bevolking. Dubbele plaatjes werden volop onderling geruild. Ook de verzorgingshuizen en de Voedselbank werden

bij deze actie betrokken door het gratis verstrekken van de albums, inclusief de plaatjes.

De zeer succesvolle actie was een samenwerkingsproject tussen de oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop en supermarkt Plus De Vrijheid. Het album telt 32 hoofdstukken, ondersteund met prachtige foto's en aangevuld met de 216 (losse) plaatjes. Bij iedere tien euro boodschappen kregen de klanten vier plaatjes uitgereikt.

Stadsgids Willem van Norel leidde de groep langs heel bijzondere plekjes. Zolderkamers, maar ook diepe kelders werden bezocht. En overal klonk een bijzonder verhaal.

Jarno Seijbel kwam zeer enthousiast thuis en vertelde de verhalen door aan zijn ouders. Hij maakte, samen met zijn 12-jarige vriend Danian Grootkarzijn, deel uit van de groep.

Als kers op de taart reikte directeur Gerrit Knikker na afloop van de stads-

wandeling aan alle prijswinnaars een boodschappenbon uit ter waarde van vijftig euro.

De gelukkige prijswinnaars waren de families Van Boven, Gerritze, Hooghordel, Hop, Kroon, Schuurman, Seijbel, Visscher, Van der Weerd en Wester.

Op 5 maart 2022 werden de prijswinnaars van het plaatjesalbum verrast met een stadswandeling en een boodschappenbon.

PALMPASEN

Arent thoe Boecop en het Museum Elburg hebben een oude traditie uit Elburg nieuw leven ingeblazen. Op zaterdag 9 april maakten ongeveer 30 kinderen in Museum Elburg een Palmpasenstok met een mooie broodzwaan en prachtige versieringen. Daarna ging het in optocht naar de Vischmarkt, waar Polly de Paashaas de kinderen opwachtte. Het was een sfeervol feest, waar naast de kinderen en de ouders, ook de grootouders van hebben kunnen genieten. We hopen dit evenement ook volgend jaar weer te kunnen organiseren.

VRIENDENSOOS

Ieder voorjaar organiseert het bestuur van Arent thoe Boecop een gezellige avond voor de Vriendensoos 't Harde. Deze hechte vriendengroep bestaat uit mensen met een beperking. Al bijna twintig jaar komt deze vriendengroep een avond per jaar op bezoek in het Gruithuis. En ieder jaar is er een andere activiteit.

Op zaterdagavond 9 april waren er ongeveer 25 enthousiaste deelnemers aanwezig in ons pand aan de Krommesteeg. Centraal op deze avond stond het historische plaatjesalbum van Plus De Vrijheid. Voor de pauze leidde Willem van Norel een bingspel aan de hand van plaatjes. Na de pauze organiseerde Pauline van Zweden een interessante kennisquiz met betrekking tot het plaatjesalbum.

De historische kennis van de enthousiaste deelnemers bleek verbluffend groot te zijn.

Ter herinnering aan deze gezellige avond ontvingen alle leden van de Vriendensoos na afloop een volgeplakt plaatjesalbum en een historisch kwartetspel van de Visafslag als cadeau. De albums waren volgeplakt door zes enthousiaste vrijwilligers: Chris en Liesbeth Verweij, Hennie en Bert Koster, Gerdienke Westhuis en Mark Tenret. Deze groep heeft ook de albums ingeplakt voor onder andere de bewoners van Het Nieuwe Feithenhof, De Voord en Mariposa. Hulde voor deze geweldige actie!

Het bestuur van Arent thoe Boecop kijkt al weer uit naar de volgende ontmoeting met de leden van de Vriendensoos, in het voorjaar van 2023.

NACHTELIJKE WANDELTOCHT NAAR DE KLEMENTBRUG

De groep Elburger wandelaars die op 13 april 2022 de herdenking in Heerde bijwoonde.

De plechtige herdenking vindt ieder jaar in de vroege ochtend van 13 april plaats in Heerde.

Enkele deelnemers van de Elburger wandelgroep.

Al vele jaren zijn bestuursleden van Arent thoe Boecop aanwezig bij de herdenking van de twaalf oorlogsslachtoffers, die in de vroege morgen van 13 april 1945 bij de Klementbrug nabij Heerde sneuvelden voor het vaderland. Twee van deze slachtoffers waren de Elburger verzetsstrijders Henk Hulst (20) en Niek Rambonnet (24).

In 2020, tijdens de herdenking van 75 jaar vrijheid, was het plan ontstaan om tijdens de nachtelijke uren met een groep wandelaars via de bossen naar Heerde te lopen. Die activiteit moest toen helaas vanwege de coronamaatregelen worden afgelast. Dit jaar kon deze wandeltocht wel doorgaan. De 23 kilometer lange wandeltocht startte in de nacht van 12 op 13 april om 1.00 uur op de Vischmarkt met 24 gemotiveerde wandelaars. Halverwege de tocht, op de Woldberg, werd in het kort iets verteld over de levens van Henk Hulst en Niek Rambonnet. De nachtelijke uren waren mede bedoeld als bezinning op het drama wat zich minder dan een week voor de bevrijding in 1945 bij Heerde had voltrokken.

Bij de gemeentegrens van Heerde werden de wandelaars opgewacht door burgemeester Wiggers en de wethouders van Heerde. Zij liepen de laatste zes kilometer met de wandelgroep mee. Na een welkomstontbijt begaf de groep zich naar de herdenkingsmonument bij de Klementbrug. Tijdens de plechtige ceremonie hield Willem van Norel namens het bestuur van Arent thoe Boecop een toespraak. Na een moment van samenzijn, wandelde een deel van de groep terug naar Elburg. De overige deelnemers gingen per auto terug naar Elburg.

EXCURSIE KAMP AMERSFOORT

Op zaterdag 16 april organiseerde de oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop een excursie naar Kamp Amersfoort. Al eerder waren bezoeken afgelegd naar Kamp Westerbork en Kamp Vught. En in 2019 organiseerde onze vereniging rondleidingen in de Duitse concentratiekampen Neuengamme en Bergen-Belsen.

Nationaal Monument Kamp Amersfoort was voornamelijk berucht als strafkamp. Tijdens de Tweede Wereldoorlog

verbleven in dit kamp ongeveer 47.000 gevangenen. Naar schatting 75 procent van deze totale groep gevangenen werd doorgevoerd naar andere kampen voor dwangarbeid. Velen van hen stierven door honger, uitputting, mishandeling, dwangarbeid en executies.

Op het voormalige kampterrein is in 2004 een herinneringscentrum ingericht. En sinds 2021 is het museum vernieuwd met een grote museale (ondergrondse) tentoonstellingsruimte. Het verhaal

wordt verteld aan de hand van objecten, documenten, foto's en wisselexposities. Op het buitenterrein bevinden zich enkele zichtbare sporen, die herinneren aan wat zich daar tijdens de oorlogsjaren heeft afgespeeld. Diverse mensen uit Elburg en Doornspijk hebben tijdens de oorlogsjaren gevangen gezeten in Kamp Amersfoort.

Bij aankomst in Amersfoort werd de groep van 60 deelnemers gesplitst in twee groepen. De ene groep bezocht met hulp van een audiotour het museum, terwijl de andere groep onder leiding van gids Willem van Norel over het buitengebied van het kampterrein wandelde. Bij het monument De Stenen Man werden tijdens een bezinningsmoment de namen voorgelzen van de slachtoffers uit Elburg en Doornspijk. Uit eerbetoen werd een minuut stilte in acht genomen. Indrukwekkende persoonlijke verhalen werden geleverd door Ad van 't Hoff (over Jehova's Getuigen) en door Maria Dijkhuizen.

Na de rondleiding in Kamp Amersfoort werd een bezoek gebracht aan het Sovjet Ereveld. Hier liggen 865 Sovjetsoldaten als oorlogsslachtoffers begraven. Velen van hen hebben geen naam, maar wel een graf.

De excursie werd afgesloten met een bezoek aan de oorlogsgraven op de naastgelegen begraafplaats Rusthof. De deelnemers kunnen terugkijken op een zeer interessante, maar vooral bewogen excursiedag

HET GEVOEL VAN VRIJHEID

Op maandagavond 18 april 2022 vond de première plaats van de film Het gevoel van Vrijheid op het terrein van het ASK, op de Woldberg. De Stichting Blijdeheidekat uit Nunspeet en de Stichting 8081 uit Elburg hebben bijna drie jaar intensief samengewerkt aan dit project. De film verhaalt over de lokale oorlogsgeschiedenis, waarbij de gebeurtenissen rondom het Verscholen Dorp in de bossen bij Vierhouten en de verzetsactiviteiten van de groep Old Putten uit Elburg centraal staan.

In 2019 werd begonnen met het project. Het was aanvankelijk de bedoeling een openluchtvoorstelling rondom het thema 'herdenken' te maken, maar de uitbraak van het coronavirus stuurde alles in de war. De projectgroep heeft vervolgens besloten om in plaats van een voorstelling een film te produceren. Scriptschrijver en regisseur Freek van der Heide en filmmaker Sander Klugt, ondersteund door onder meer Nicole Bruitzman, hadden de leiding over het project, waaraan meer dan honderd enthousiaste vrijwilligers meewerkten.

In de week van 18 tot en met 23 april werden zes filmavonden op het ASK-terrein op 't Harde georganiseerd. De belangstelling was overweldigend en de reacties van het publiek waren zeer

lovend. Wegens de enorme belangstelling voor de film vonden op 10 en 11 juni extra voorstellingen plaats in de (historische) Zonnehal op De Paasheuvel in Vierhouten. Arent thoe Boecop heeft dit bijzondere project financieel ondersteund. De film, de website www.elburginoorlogstijd.nl en het boek Elburg en omstreken in oorlogstijd 1940-1945 versterken elkaar bij het herinneren aan de oorlogsgeschiedenis van de Noord-Veluwe.

De belangstelling voor de film 'Het gevoel van vrijheid' was enorm groot.

De laatste opnames voor de film Het gevoel van Vrijheid vonden op zaterdag 12 maart 2022 plaats in Elburg.

In de voormalige woning van de familie Van Leijen werden ook opnames gemaakt.

OPEN DE POORTEN

Op vrijdag 22 april en zaterdag 23 april werkte Arent thoe Boecop mee aan de start van het project Elburg 1572. Onder regie van de Stichting Open de Poorten Elburg werden in de binnenstad allerlei activiteiten georganiseerd, die tevens gekoppeld werden aan de start van het nieuwe evenement- en winkelseizoen.

Wethouder Arjan Klein onthulde op de Vischmarkt de namen van de vijf woonkernen in de vorm van stenen rondom de plaquette van de Gulden Snede.

Cozijn van den Pol kondigde in historisch kostuum op ludieke wijze de activiteiten van het herdenkingsjaar aan.

Pauline van Zweden en Willem van Norel hielden tijdens een gezamenlijk ontbijt met de inwoners van respectievelijk Elburg en de Hoge Enk korte voordrachten over het jaar 1572 in relatie tot de inname van Den Briel en de Nederlandse Opstand.

Het jaar 1572 wordt door historici gezien als de geboorte van Nederland. De inname van Den Briel, op 1 april 1572, vormt een keerpunt in de geschiedenis van de Tachtigjarige Oorlog. Een paar maanden later werd Willem van Oranje tijdens de Eerste Vrije Statenvergadering in Dordrecht aangewezen als stadhouder van Holland, Zeeland en Utrecht.

Elke stad speelde een eigen rol tijdens De Opstand. Vierhonderdvijftig jaar geleden stonden vier V's centraal: Vrijheid, Verdraagzaamheid, Verbondenheid en Verscheidenheid. Tijdens het herdenkingsjaar in 2022 staan deze begrippen opnieuw in de schijnwerpers.

De Stichting 8081 gaat in september het openluchtspel Willem van Oranje opnieuw opvoeren. Ook Arent thoe Boecop en Museum Elburg organiseren enkele activiteiten met betrekking tot dit bijzondere jubileumjaar.

Cozijn van den Pol opent op ludieke wijze bij de muzikent het project Open de Poorten.

De Vrouwen van de Kruushoek leverden ook een bijdrage aan de start van het project Open de Poorten.

Op de Hoge Enk namen ruim negentig bewoners deel aan het ontbijt.

JOODSE HUIZEN 8

Op zondag 24 april nam Alexander Pechtold het eerste exemplaar van de publicatie Joodse Huizen 8 in ontvangst. De plek van samenkomst was de synagoge van de Liberaal Joodse Gemeente in Amsterdam. De serie Joodse Huizen heeft als doel verhalen over vooroorlogse Joodse bewoners te reconstrueren aan de hand van hun woonadressen.

In deel 8 van deze serie publicaties is er voor het eerst aandacht voor een verhaal uit Elburg. Willem van Norel werd gevraagd een bijdrage te leveren. Hij koos voor de levensverhalen van de wereldreiziger Aron Vecht (1854-1908) en de verpleegster Roosje Vecht (1881-1915), voormalig bewoners van de panden Beekstraat 21 en Beekstraat 38. Beiden hebben internationaal geschiedenis geschreven.

In dit achtste deel komen verhalen uit heel Nederland voor: Amsterdam, Groningen, Tilburg, Den Haag, Haarlem, Ophemert, Tiel, Diemen, Bussum, Scheveningen en Elburg.

Het boek Joodse Huizen 8 kan eventueel besteld worden bij de plaatselijke boekhandel.

Joodse Huizen 8. Verhalen over vooroorlogse bewoners.
ISBN boek 9789064461569, € 21,00, ISBN e-boek 9789064461637, € 9,95

Omslag van de publicatie Joodse Huizen 8.

Groepsfoto met de auteurs van het boek Joodse Huizen 8 (24 april 2022).

BEVRIJDINGSVUURESTAFETTE

Al sinds 1948 wordt in de nacht van 4 naar 5 mei het bevrijdingsvuur in Wageningen ontstoken. Dit bevrijdingsvuur markeert de overgang van herdenken naar vieren. Ook dit keer werd om middernacht het vuur, dat van de Franse stad Bayeux (Normandië) naar Wageningen was overgebracht, op het 5 Mei-plein voor Hotel de Wereld ontstoken. Na een korte ceremonie werd het bevrijdingsvuur vervolgens door hardlopers overgebracht naar de verschillende gemeenten in Nederland. Het ontsteken van het vuur symboliseert de bevrijding van Nederland en draagt bij aan de boodschap van vrede en vrijheid. Dit jaar waren maar liefst 1.500 lopers uit 80 verschillende gemeenten in Nederland vertegenwoordigd; Vlissingen, Leeuwarden, Groningen, Katwijk, Alkmaar, maar ook Workum maakten dit jaar deel uit van de deelnemers.

Elburg doet inmiddels bijna twintig jaar mee met het ophalen van het bevrijdingsvuur. De organisatie is in handen van de oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop en de Oranje Vereniging Elburg (OVE).

De Elburgers startten om 1.00 uur in Wageningen. De route ging via Ede, Wekerom, Harskamp, Kootwijk, Uddel, Elspeet en Nunspeet naar Elburg. Omstreeks 6.45 uur kwamen de lopers en de begeleiders gezamenlijk via de Vischpoort de binnenstad van Elburg binnen. Op de Vischmarkt werd de groep opgewacht door burgemeester Jan Nathan Rozendaal, jeugdburgemeester Joëlle van Renselaar, bestuursleden van de Oranjevereniging, familie en bekenden van de loopgroep.

Na het ontsteken van de vlam sprak burgemeester Rozendaal de lopers toe, waarna de vlag werd gehesen en onder begeleiding van twee leden van muziekvereniging Concordia twee coupletten van het Wilhelmus werden gezongen. Vervolgens wachtte de groep een ontbijt in het

Gruithuis in de Krommesteeg.

De loopgroep werd dit jaar gevormd door Sanne Platte, Pauline Land, Desiree van Kolthoorn, Marry de Kreek, Marc van der Linde, Hans van Renselaar, Leonard van de Wetering en Willem van Norel. Jan Willem Wieman legde het hele parcours per fiets af. De organisatie van de Vuurloop was in handen van Wim van Triest en John van Midden.

Van de binnenkomst van de loopgroep in Elburg hebben Lusine Grigoryan en haar zoon Fabian de Gunst een prachtig filmpje gemaakt. Deze bijzondere beelden zijn te zien via:

<https://www.arentthoeboecop.nl/wp-content/uploads/2022/05/Elburg-5-mei-2022.mp4>

of scan de QR-code hieronder met de camera van je telefoon en tik op de link.

Afbeelding uit de video van het overbrengen van het bevrijdingsvuur naar Elburg. Videobeelden door Fabian de Gunst.

OPEN JOODSE HUIZEN

Op zaterdag 7 mei werd in Elburg voor de vijfde keer meegedaan aan het landelijke project Open Joodse Huizen, waarbij aansprekende Joodse verhalen werden verteld. Er zijn op deze dag in verschillende panden door diverse sprekers minilezingen gegeven met betrekking tot de Elburger Joodse geschiedenis.

De plenaire start van deze bijzondere dag was om 10.30 uur in het pand Beekstraat 38. In dit voormalige huis van de familie Vecht vertelde Renate Rosenblatt (1938) voor het eerst in Elburg voor een breed publiek haar ontroerende onderduikverhaal. Gescheiden van haar ouders was Renate tijdens de oorlog op verschillende plekken in Elburg in onderduik geweest.

Gert van Norel vertelde in dit zelfde pand in de loop van de dag het verhaal over de familie Vecht. De familie Hutten, ondersteund door de violiste Wijtske Hutter, zorgde met prachtige muziek en passende gedichten voor een bijzondere aanvulling op de verhalen.

In het statige pand aan de Bloemstraat 24 van de familie Van de Poppe werden de geschiedenissen van de families Förster en Steinhauer verteld en getoond door Marijke Weterholt en Jetse Kuipers. In de periode 1938-1940 woonde Joseph Steinhauer met zijn vrouw Leontine en hun dochtertje Gerda in dit huis.

Willem van Dijk en Teun Breen vertelden verhalen over de families De Lange en De Hond in de kerkzaal van het pand Beekstraat 3. In dit monumentale pand waren in het laatste oorlogsjaar de Joodse zusjes Maud en Rita Peper (afkomstig uit Amersfoort) ondergedoken bij de familie Westerink. Ook hier werd door de vertellers aandacht aan besteed.

Gerjan Ruijter debuteerde dit jaar in het Gruithuis met het verhaal over de familie Cohen. Gerjan woont op het adres Westerwalstraat 33, het huis waar Joop Cohen tijdens de oorlog bijna drie jaar zat ondergedoken op een kleine zolderverdieping bij Hendrik en Trijntje Westerink.

In het Gruithuis werd daarnaast de website www.elburginoorlogstijd.nl in de schijnwer-

pers gezet. Willem van Norel deed verslag van de verzetsactiviteiten van twee Elburger verzetsgroepen en verdiepte dit thema aan de hand van persoonlijke verhalen.

In Museum Sjoel Elburg (MSE) werd doorlopend de film over Onderduiken op de Noord-Veluwe vertoond. Naar deze ontroerende film kwamen in de loop van de dag ruim vijftig mensen kijken.

Aan het einde van de dag nam burgemeester Jan Nathan Rozendaal het rapport over de Joodse nalatenschappen in Elburg na 1945 in ontvangst. Aansluitend verzorgde Willem van Norel een korte lezing over dit onderwerp, waarbij het levensverhaal van Anna Schapira centraal stond. Zij wist het concentratiekamp Bergen-Belsen ternauwernood te overleven, maar maakte bij terugkeer in Nederland enkele confronterende ervaringen mee.

Er zijn deze dag naar schatting ongeveer 350 bezoekers geweest. Ook diverse mensen van buiten Elburg namen deze dag deel aan het programma. Naar alle waarschijnlijkheid zal in 2024 de volgende editie van Open Joodse Huizen in Elburg plaatsvinden.

AIRBORNE-FIETSTOCHT MET SCHOLIEREN

In Heesum werd stilgestaan bij de geallieerde landingen op de Ginkelse Heide.

Op verzoek van Hilbert Docter, docent economie op het Oostenlicht, hebben onze bestuursleden Wim van Triest en Willem van Norel twee educatieve fietstochten georganiseerd in de omgeving van Arnhem en Oosterbeek. Het centrale thema vormde de Slag om Arnhem (september 1944).

Voor de 48 deelnemende VMBO-leerlingen (met een gemiddelde leeftijd van 15 jaar) waren mountainbikes gehuurd. De eerste aanlegpunten waren het Airborne Museum en de Airborne Begraafplaats in Oosterbeek, waar zich ongeveer 1.700 oorlogsgraven bevinden. Deze begraafplaats maakte enorm veel indruk op de scholieren. De tocht voerde vervolgens verder naar Heesum, Renkum en Doorwerth. Telkens werden korte rustmomenten ingelast waarbij gids Willem van Norel een korte historische toelichting gaf. Kasteel Doorwerth werd ook kort aangedaan, waarna de uitdagende klim over de klinkers van de Italiaaneweg bij Doorwerth werd gedaan. Tenslotte werd een bezoek gebracht aan het informatiecentrum Airborne at the bridge, bij de John Frostbrug.

De fietstochten vonden plaats op 17 en 18 mei, telkens met een groep van 24 leerlingen en enkele begeleiders. De gemotiveerde leerlingen hebben deze fietstochten als bijzonder indrukwekkend ervaren. Met deze positieve ervaring zijn er plannen om deze educatieve fietstochten ook volgend jaar te organiseren.

Het bezoek aan de Airborne Begraafplaats in Oosterbeek maakte diepe indruk op de leerlingen van het Oostenlicht.

Het grafmonument van de Schotse militair C.F. Chandler.

IN MEMORIAM BEN HUISMAN (1936-2022)

Op 29 mei 2022 overleed op 85-jarige leeftijd de markante Elburger ondernemer Ben Huisman. Ben was een van de grondleggers van de historische autosport in Nederland. Hij was bestuurslid van de Nederlandse Autosport Vereniging en in 1972 een van de drijvende krachten achter de modernisering van het circuit in Zandvoort. Daarnaast was Ben diverse jaren wedstrijdleider op zijn geliefde circuit.

Op 16 april nam Ben tijdens een druk bezochte afscheidsreceptie op het circuit van Zandvoort afscheid van zijn vrienden en bekenden. Hij had besloten om met zijn echtgenote naar Spanje te verhuizen. Daar stierf hij echter enkele weken later. Ben Huisman heeft veel betekend voor Arent thoe Boecop. Hij was een meelevend en geïnteresseerd lid. In 1992 sponsorde hij de deuren in de Vischpoort.

Ben Huisman (1936-2022) droeg Arent thoe Boecop altijd een warm hart toe.

Daarnaast leverde hij met zijn bedrijf Remaco B.V. vele jaren gratis papier voor onze boeken en tijdschriften.

Het bestuur van Arent thoe Boecop gedenkt Ben Huisman met heel veel waardering en respect.

OUD-TOPSCHAATERS TE GAST IN ELBURG

Zaterdagmiddag 11 juni is voor de oud-topschaatsers een onvergetelijke dag in Elburg geworden. Op initiatief van Henk Hulst, begin jaren zestig lid van de jeugdkerploeg langebaanschaatsen, kwamen bijna vijftig voormalige topsporters naar Elburg. Ze werden gastvrij ontvangen op de Botterwerf onder het genot van koffie en een Elburger Botje. Henk Hulst sprak in zijn welkomstwoord van een uniek gebeuren. Vele reünisten kenden Elburg slechts van naam.

Onder leiding van tweevoudig wereldkampioen en tweevoudig Europees kampioen langebaanschaatsen Hilbert van der Duim en zijn vriend Harm van der Pal was in 2019 de vereniging De Schoverlingen opgericht. Jaarlijks komen zij bijeen om elkaar te ontmoeten en gezamenlijk iets te ondernemen. Dit keer was Elburg

De groep oud-topschaatsers werd verdeeld over vier botters.

De groep was ook even te gast in het Gruithuis.

Gids Willel van Norel geeft uitleg bij de Joodse begraafplaats.

Yep Kramer staat vol concentratie aan het roer van de Elburger botter EB 43.

de plek van samenkomst. Diverse bekende namen waren naar Elburg gekomen waaronder Gerben Karstens, Yep Kramer, Jos Valentijn, Jan en Ineke Kooiman, Eddy Verheijen, Andries Kasper, Jos Pronk, Trijnie Rep, Haitske Pijlman, Yvonne van Gennip en Annie Borckink.

Onder leiding van de broers Gert en Willem van Norel werd een rondwandeling door de binnenstad van Elburg gemaakt. De gasten keken hun ogen uit en waren aangenaam verrast door de zeer interessante verhalen. Oud-coach Leen Pfrommer genoot zichtbaar met volle teugen van de prachtige gebouwen, de sfeervolle stegen en de interessante historische toelichting van de gidsen. Na de stadswandeling wachtte de sporters, verdeeld over vier botters, een bijzonder zeiltochtje op het Veluwemeer. Daar was volop de gelegenheid om van het water te genieten, maar vooral ook om onderling bij te praten.

Terug van de bottertocht werden de gasten verrast met een buffet en een gebakken visje. Wederom werden vele herinneringen en verhalen uitgewisseld.

Alle deelnemers kregen als een blijvende herinnering aan het dagje Elburg de publicatie Canon van de gemeente Elburg, met veertig historische verhalen, uitgereikt. Een meer dan geslaagde dag kwam daarmee tot een einde. De Elburger Botterstichting en Arent thoe Boecop kunnen terugkijken op een meer dan geslaagd evenement. Hilbert van der Duim sprak in zijn dankwoord over een topdag, die voor herhaling vatbaar was. Zijn woorden werden door de deelnemers met een daverend applaus bekrachtigd.

Organisator Jan Martien van de Wetering in gesprek met drievoudig Olympisch kampioen Yvonne van Gennip.

RIET STOFFELS SCHENKT POPPENWAGENTJE AAN MSE

De oud-Elburgse Riet Stoffels (1937) kwam donderdagmiddag 21 juli met haar zoon Piet Hein, haar dochter Liselot en haar schoonzoon Ruben vanuit Baarn naar Museum Sjoel Elburg (MSE) om een poppenwagentje te schenken. Een uniek stuk kinderspeelgoed met een bijzonder verhaal.

Riet Stoffels werd op 24 juni 1937 geboren in het pand Noorderkerkstraat 7. Ze was de jongste van een gezin van negen kinderen: acht meisjes en een jongen. Vader Frank Stoffels (1893-1977) was schoenmaker. In 1938 verhuisde het gezin Stoffels naar de woning Ellestraat 22. Daar maakte de

familie Stoffels de oorlogsjaren mee. Op haar derde verjaardag, op 24 juni 1940, nam moeder Reintje Elizabeth Stoffels-Schenk haar dochtertje Riet mee naar de winkel van de familie Förster aan de Jufferenstraat. Daar kreeg Riet tot haar verrassing van haar moeder een prachtig poppenwagentje als cadeau. Riet was vervolgens heel zuinig op haar kinderwagentje. Vaak stond het wagentje in de gang met een pop erin. Bijzonder was dat Riet soms de poes poppenkleertjes aandeed en het dier daarna in het poppenwagentje legde. Na de Bevrijding werd duidelijk dat de Joodse familie Förster de oorlog niet had overleefd. Janette Förster stierf in Kamp Vught. Haar broer Isidor en haar zussen Schoontje en Carolina bleken in 1943 in Sobibor te zijn vergast. De winkel bleef sinds de deportatie van de familie Förster (in april 1943) voorgegoed gesloten.

Na het overlijden van haar ouders stond het poppenwagentje nog steeds op de zolder van het ouderlijk huis. Haar broer en zussen lieten het poppenwagentje voor Riet staan. Riet Stoffels deelde haar herinneringen aan de oorlog met Willem van Norel. Daarbij kwam ook het verhaal van het kinderwagentje ter sprake. Dat leidde er uiteindelijk toe dat Riet het poppenwagentje wilde schenken aan Museum Sjoel Elburg.

Het bijzondere object heeft inmiddels een plekje in de Educatieruimte van Museum Sjoel Elburg gekregen. Voorzitter Bert Rodenburg, van de werkgroep Educatie, nam het poppenwagentje vol dankbaarheid uit handen van Riet Stoffels in ontvangst.

Meer achtergrondinformatie over de oorlogsherinneringen van Riet Stoffels is te lezen op de website www.elburginoorlogstijd.nl/informanten/rieststoffels

Bert Rodenburg neemt het bijzondere poppenwagentje in ontvangst van Riet Stoffels.

Riet Stoffels met haar kinderen en het poppenwagentje bij Museum Sjoel Elburg.

YAD VASHEM ONDERSCHIEDING

Gedurende de Tweede Wereldoorlog zijn er in Elburg tenminste 35 Joodse mensen in onderduik geweest: 18 volwassenen en 17 kinderen. Omstreeks 1940 woonden in de gemeente Elburg ongeveer 2.600 mensen. De bevolking van Elburg was tijdens de oorlogsjaren vrijwel geheel protestants, Oranjegezind en Duits-vijandig. Voor NSB-ers was in Elburg geen ruimte. Opvallend is dat er gedurende de jaren 1940-1945 (voor zover bekend) nooit verraad is gepleegd. Alle 35 Joodse onderduikers hebben de oorlog uiteindelijk kunnen overleven. Mede dankzij de moed en de vastberadenheid van de onderduikgevers.

In de laatste jaren van de oorlog verleende het echtpaar Nicolaas Westerink (1893-1960) en Murkje Westerink-Jaarsma ((1890-1986) achtereenvolgens een onderduikplek aan drie Joodse kinderen: Renate Rosenblatt, Freddy Lazarus en Mozes (Maup) Winnik. Toen de oorlog uitbrak, had oudste dochter Miep inmiddels verkering met Dirk Christiaan (Dick) Bleij. Laatstgenoemde was als ambtenaar in dienst bij de gemeente Oldebroek. Dick Bleij deed in het geheim verzetswerk. Hij zorgde onder andere voor de verspreiding van distributiebonnen en was vooral bezig

om onderduikadressen te regelen voor met name Joodse medemensen. Dick fungeerde als een verbindingsman tussen de verzetskringen van Oldebroek en Elburg. Via Dick Bleij werden tijdens de oorlogsjaren de Joodse kinderen Jons en Koosje Bouwman van Oldebroek naar Elburg gebracht.

De burens van de familie Westerink, neef Hendrik en nicht Trijntje Westerink, boden vanaf eind 1942 tot aan de bevrijding een veilig onderduikadres aan de Elburger Joodse slager Jozef Cohen.

Willem van Norel nam een aantal jaren geleden het initiatief om (postuum) Yad Vashem onderscheidingen aan te vragen voor twee Elburger families: één voor Hendrik en Trijntje Westerink en één voor Nicolaas Westerink en zijn vrouw Murkje Westerink-Jaarsma. Het zou het begin worden van een lange procedure. De aanvragen werden ingediend via de Israëlische ambassade in Den Haag.

Uiteindelijk kwam het verlossende bericht in november 2020. Het echtpaar Nicolaas Westerink (1893-1960) en Murkje Westerink-Jaarsma (1890-1986) was door de toewijzingscommissie postuum de titel

Nicolaas Westerink en zijn echtgenote Murkje Westerink-Jaarsma.

Rechtvaardigen onder de Volkeren toegekend.

De aanvraag voor Hendrik en Trijntje Westerink is echter na ampele overweging afgewezen.

Uit eerbetoon aan Hendrik en Trijntje Westerink is enige tijd geleden hun verwaarloosde graf op de begraafplaats aan de Nunspeterweg hersteld en opnieuw beletterd. Hun namen worden daardoor niet vergeten!

De Yad Vashempenning en het certificaat werden op 14 juni in Den Haag, tijdens een officiële ceremonie, uitgereikt. Gelijktijdig ontving ook het echtpaar Fliem-Wynne postuum deze eervolle onderscheiding. De familie Fliem had onderdak geboden aan Renate Rosenblatt (1938). Uit diep respect en grote liefde voor de familie Fliem had Renate deze onderscheiding aangevraagd. Een bekend Joods gezegde luidt: Wie een mensenleven redt, redt de hele wereld.

Eenvoudige, maar bovenal rechtschapen mensen uit Elburg, hebben gedaan wat ze naar hun gevoel hadden moeten doen onder zeer moeilijke omstandigheden. Ze hebben vanuit hun diepe geloofsovertuiging medemensen met veel liefde onderdak verleend. Dat gold zeker voor het echtpaar Westerink-Jaarsma, maar ook voor het echtpaar Fliem-Wijnne en alle andere onderduikgevers. Zij verdienen heel veel respect! Donderdag 28 juli 2022 schonken de kleindochters Koosje en Miep Bleij en hun achterneef Hugo van Zeil de Yad Vashempenning en het certificaat van de familie Westerink-Jaarsma aan Museum Sjoel Elburg.

Vicevoorzitter Gerard van der Velde neemt de Yad Vashempenning en het certificaat in ontvangst.

ZOMERAVOND-LEZINGEN

Tijdens de maanden juli en augustus organiseerde het Nationaal Orgelmuuseum, in samenwerking met Arent thoe Boecop, voor het tweede achtereenvolgende jaar een serie van vier avonden met minilezingen. De historische thema's varieerden, zoals de geschiedenis van de oude fondsen en instellingen, de afsluiting en de drooglegging van de Zuiderzee, de geschiedenis van de Sint-Nicolaaskerk, de Joodse geschiedenis van Elburg, Elburg door de ogen van kunstschilders en Elburg in het jaar 1572.

Voor de pauze nam Maarten Seijbel een thema voor zijn rekening, waarna Willem van Norel telkens de tweede lezing van de avond verzorgde. Op alle avonden was de Boonzaal goed gevuld met een zeer geïnteresseerd publiek.

ELBURG IN OORLOGSTIJD

De website www.elburginoorlogstijd.nl wordt nog steeds aangevuld met nieuwe foto's, artikelen en verhalen. In de rubriek Nieuws (boven in de menubalk) kunnen de bezoekers van de website de laatste ontwikkelingen volgen. De Nunspeter filmmaker Sander Klugt heeft in februari 2022 op zeven verschillende historische locaties korte oorlogsverhalen opgenomen. Willem van Norel vertelde daarbij ter plekke het verhaal in de context van de jaren 1940-1945.

Op diverse scholen wordt de website inmiddels ingezet bij projecten. Op verzoek kan Willem van Norel eventueel ter ondersteuning korte toelichtingen op de scholen verzorgen. Inmiddels bevat de website bijna 200 oorlogsverhalen met betrekking tot de gemeente Elburg. Deze verhalen worden geïllustreerd met veel fotomateriaal

en ondersteund door ongeveer dertig filmpjes. Voor scholen zijn er daarnaast uitdagende opdrachten ontwikkeld. Voor eventuele aanvullende informatie ter ondersteuning kan contact worden opgenomen met de initiator van dit project, Willem van Norel (willemvannorel56@gmail.com). Iedereen wordt uitgenodigd om de website te bezoeken en kennis te nemen van de bijzondere oorlogservaringen.

BOTTERMODEL EB 32

Op 15 juli ging een grote wens van het bestuur van de Visafslag in vervulling. Met Kees en Gerrie Korpadi-Jansen werd overeenstemming bereikt om het scheepsmodel EB 32 aan te kopen. Dit prachtige bottermodel was gemaakt door oud-visserman Jan Jansen (1916-1992), een van de beste modellenbouwers van ons land. De broers Jan en Tinus Jansen hebben vele jaren met hun vader Wichert op de botter EB 32 gevaren. Een van de eerste modellen, die Jan Jansen heeft gebouwd, hangt sinds 1956 (het jaar van de droogmaking van Oostelijk-Flevoland) in de Sint-Nicolaaskerk. Als waardering voor het vrijwilligerswerk van het bestuur en de suppoosten van de Visafslag schonken Kees en Gerrie als extra verrassing een model van een punter. Beide scheepsmodellen worden (voorlopig) tentoongesteld in het Gruithuis. Het bestuur van de Visafslag is bijzonder blij met deze prachtige aanwinsten!

Het scheepsmodel EB 32, met veel vakmanschap en geduld gemaakt door Jan Jansen (1916-1992).

KUKELUUSJESDAG EN DE HELLEBAARDIERS

Zaterdag 2 juli 2022 zullen we niet gauw vergeten. Wat een ongelooflijk mooie dag hebben we samen beleefd op het Landgoed van Kasteel de Essenburgh in Hierden.

Van 10:00 uur tot 13:00 uur zijn de Hellebaardiers naar de zogeheten Kukulussjesdag in Hierden geweest, een dag speciaal bedoeld voor zieke kinderen die extra aandacht nodig hebben.

De kinderen en hun ouders zijn onder begeleiding van de Hellebaardiers vanaf de inrit van de Zuiderzeestraatweg naar kasteel de Essenburgh gebracht. Hier werden de kanjers omgekleed tot ridder of jonkvrouw. Overal stonden tenten met mensen die getooid waren in kleding uit de Middeleeuwen.

De Hellebaardiers en vele anderen hebben kinderen, die leven in 'moeilijke' omstandigheden, deze dag een moment van blijdschap kunnen geven.

Kukulussjesdag begon met Corné. Corné was een jongetje dat geboren werd met een zeer ernstige ziekte. Vanaf het moment dat Corné ongeveer een half jaar oud was kreeg hij chemotherapie. Na jaren van leven tussen angst en vrees is Corné op 5-jarige leeftijd aan deze ziekte overleden.

Na het overlijden van Corné, op 23 december 2007, kwamen de ouders van Corné pas tot het besef van wat zij de afgelopen vijf jaar hadden meegemaakt. De maanden van verblijf in het kindziekenhuis waar, naast Corné, ook andere zieke kinderen zo hard streden tegen hun ziekte. Als ouders snijdt dit dwars door je ziel. Kinderen horen daar niet te liggen, horen dit niet mee te maken. Alle kinderen horen eigenlijk gewoon vrolijk en blij te zijn. Toen de zorg voor Corné wegviel, kwam bij zijn ouders het idee om met de 'extra tijd' die zij nu ineens hadden de Stichting Kukulussje van Corné te beginnen. Deze stichting zet zich in om zoveel

mogelijk kinderen, die het (door ziekte) moeilijk hebben, al is het maar voor even, vrolijk en blij te laten zijn. De Hellebaardiers zijn voor de volgende editie weer uitgenodigd. Daar zullen we zeker weer bij aanwezig zijn.

Namens de Hellebaardiers,
Stevan Kriele

AANKOOP UNIEK SCHILDERIJ

Het prachtige schilderij dat Cornelis Springer in 1863 van Elburg maakte.

Op woensdag 13 juli werd Elburg verblijd met het nieuws dat Daan en Stella Balk een uniek schilderij van Cornelis Springer bij het veilinghuis van Sotheby's in Londen hadden aangekocht. In de voorbereidingsfase heeft Arent thoe Boecop een bescheiden rol gespeeld.

In ons tijdschrift nummer 40 (februari 1990) heeft de kunsthistorica Carla Rogge een artikel gepubliceerd over dit unieke schilderij. De bekende kunstschilder Cornelis Springer (1817-1891) deed in 1863 Elburg aan. Op 22 juli van dat jaar maakte hij in Elburg zeven schetsen van Elburger monumenten en straatbeelden. Het schetsboek bevindt zich in

het Rijksprentenkabinet van het Rijksmuseum in Amsterdam (Inventarisnummer 1945-3). Springer reisde een dag later door naar Harderwijk en op 24 juli deed hij Ermelo aan. In beide plaatsen maakte hij houtskoolschetsen. Deze schetsen werden vervolgens (vaak) thuis uitgewerkt tot schilderijen of aquarellen. De titel van het aangekochte schilderij luidt: Bij de Ravenspoort te Elburg. In de volksmond werd in Elburg gesproken over de Kleine Poort of de Zwolsche Poort. Herkenbaar zijn het synagoge-poortje, de toren van de Sint-Nicolaaskerk en de muurhuisjes

aan de Zuiderwalstraat. Het opvallend geschilderde huis (centraal in het schilderij) is later afgebroken. Het schilderij is heel bijzonder omdat er met betrekking tot Elburg niet veel schilderijen uit de negentiende eeuw bestaan. Daan en Stella Balk hebben het plan om dit prachtige schilderij te exposeren in Museum Elburg. Voor het museum vormt dit een geweldige aanwinst, dat ongetwijfeld veel publiek zal trekken. Het bestuur van Arent thoe Boecop feliciteert de familie Balk, maar ook Museum Elburg met deze geweldige aanwinst voor Elburg.

ELBURG EN WILLEM VAN ORANJE

In het kader van het ontstaan van Nederland, 450 jaar geleden, heeft de redactie van het Reformatorisch Dagblad een serie van acht prachtige reportages over Nederlandse steden gemaakt, die in 1572 een rol hebben gespeeld tijdens de Nederlandse Opstand.

In deel 4 (zaterdag 30 juli) verscheen in het RD-magazine een interessante reportage over Elburg. Willem van Norel gidste redacteur Aline de Bruin en fotograaf Anton Dommerholt door de vesting Elburg en liet hen de mooiste plekjes van de stad zien. Bezoeken werden onder andere gebracht aan het voormalige Sint-Agnietenklooster, het Arent thoe Boecophuis, de Sint-Nicolaaskerk, de Vischpoort, de kazematten en het Gruithuis.

De redacteur en de fotograaf waren zeer onder de indruk van de vesting Elburg. Via een in het magazine afgedrukte QR-code kan de route eventueel worden nagelopen.

Foto's gemaakt door Anton Dommerholt.

HISTORISCH WEETJE

Vanuit de werkgroep Begraafplaats Doornspijk-Dorp kwam het idee om een bijzondere wegmarkering op te knappen. Het betreft de wegbewijzingspaal aan het begin van de Burgemeester Frieswijkweg. Een uniek monument waarvan er maar een in onze gemeente bestaat.

Op maandagavond 25 juli 2022 hebben Gerard Lokhorst en Dirk van Norel het unieke paaltje beletterd. Voor de weggebruikers is de naam van deze weg nu weer zichtbaar.

Interessant is om te weten wie burgemeester Frieswijk was en wanneer precies zijn naam aan de weg verbonden is.

Jan Hendrik Anthony Frieswijk werd op 12 mei 1863 geboren te Schiedam. Zijn ouders waren Willem Marinus Frieswijk en Angélique Caroline Slicher. Jan Hendrik Anthony Frieswijk trad op 1 februari 1900 in het huwelijk met Maria Cornelia Wilhelmina van Idsinga (1874-1947). Uit dit huwelijk werd een dochter geboren: Angélique Gertrude Frieswijk (1900-1980).

Na zijn studiejaren werd Frieswijk eerst gemeentesecretaris en vervolgens burgemeester van Ophemert.

Op 15 december 1913 werd hij officieel benoemd tot burgemeester van Doornspijk. Jan Hendrik Anthony Frieswijk woonde tijdens zijn Doornspijker ambtsperiode in een villa aan de Grooteweg in Nunspeet. Deze weg werd naderhand de F.A. Molijnlaan genoemd. Jarenlang reisde de burgemeester met de stoomtram (en vanaf 1931 met de autobus) van zijn huis in Nunspeet naar het gemeentehuis in Oostendorp.

Jan Hendrik Anthony Frieswijk werd op 2 januari 1914 als burgemeester van Doornspijk geïnstalleerd. Een half jaar later zou de Eerste Wereldoorlog uitbreken. Dat veroorzaakte grote spanningen en veel onzekerheid.

Wim van Triest reinigt de wegbewijzingspaal.

Op 8 januari 1926 werd in Oostendorp een nieuw gemeentehuis betrokken. Daarnaast werd in Oostendorp een serie nieuwe woningen gebouwd, waardoor deze buurtschap zich geleidelijk ontwikkelde tot een woonkern. In de ambtsperiode van burgemeester Frieswijk werd het wegennet uitgebreid en werden wegen verhard zoals de Nageloudsweg, de Glindeweg en de Klaterweg. Tijdens de periode van de werkverschaffing, in de crisisjaren, werd ruim 57 kilometer aan (grind)wegen aangelegd.

Aan de ambtsperiode van burgemeester Frieswijk van Doornspijk kwam op 1 oktober 1937 officieel een einde. Bijna 24 jaar was hij burgemeester van Doornspijk geweest, waarin er 232 raadsvergaderingen werden gehouden. Daarvan heeft burgemeester Frieswijk er slechts twee moeten missen. Maar tegen het einde van zijn burgemeesterschap werd de gezondheid geleidelijk minder en kreeg

Gerard Lokhorst bezig met het beletteren van de paal.

hij in toenemende mate hinder van zijn doofheid. Bij het afscheid op 29 september 1937 werd burgemeester Frieswijk in diverse toespraken geprezen om zijn rechtvaardigheidsgevoel, zijn grote inzet, zijn plichtsgetrouwheid, zijn eerlijkheid, zijn openhartigheid en zijn strikte neutraliteit. Opvallend is dat burgemeester Frieswijk zijn hele ambtsperiode in Nunspeet heeft gewoond. Voor zijn verdiensten voor de samenleving was Jan Hendrik Anthony Frieswijk benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

De opvolger van burgemeester Frieswijk, Ulco de Vries, werd op 22 februari 1938 geïnstalleerd als burgemeester van Doornspijk.

Jan Hendrik Anthony Frieswijk stierf op 9 februari 1941 op de leeftijd van 77 jaar. Vijf dagen later werd hij begraven op de begraafplaats aan de Eperweg in Nunspeet.

Het is interessant om te weten wanneer precies de Burgemeester Frieswijkweg zijn naam heeft gekregen? Het antwoord op deze vraag kunnen we lezen in de gemeenteraadsnotulen van Doornspijk uit 1931.

In de raadsvergaderingen in die tijd werd met enige regelmaat gesproken over onderhoud en aanleg van wegen. Soms leidde dat tot gevoeligheden. Zo was het raadslid L. van den Bosch van mening dat de wegen in de buurtschap Lage Bijssel in veel betere staat verkeerden dan de wegen aan de bovenkant van de Zuiderzeestraatweg. Dat voelde niet goed...

In de gemeenteraadsvergadering van mei 1931 bespraken de wethouders en de raadsleden het voorstel van de collegeleden tot het geven van namen aan nieuwe wegen, die officieel op de wegenlegger zouden worden gebracht. Wethouder Van de Pol deed het voorstel de weg door het zogenaamde Zijde de naam te geven van Burgemeester Frieswijkweg. Hij beargumenteerde dat de burgemeester al ruim 17 jaar in zijn functie was en dat de naamgeving van deze weg een gevoel van achting en waardering zou zijn voor het

werk van de burgemeester. Ondanks zijn zuinige houding waren er onder leiding van burgemeester Frieswijk diverse wegen verbeterd en aangelegd. De gemeenteraadsleden stemden unaniem in met dit voorstel, waarna burgemeester Frieswijk de raadsleden persoonlijk bedankte. Het raadslid K. van de Werfhorst stelde vervolgens voor om een gedenkpaal aan het begin van de weg te plaatsen, waarop wethouder E. Draaijer voorstelde om te kiezen voor een stenen paal.

In de raadsvergadering van 26 juni 1931 werd bekendgemaakt dat het aanbrengen van een hardstenen paal op een stenen voet, met de tekst Burgemeester Frieswijkweg, was voltooid. Aan de gemeenteraad werd gevraagd akkoord te gaan met kosten van de uitvoering van dit project van 160 gulden. Aldus werd besloten!

Het paaltje aan de Burgemeester Frieswijkweg is uniek voor de gemeente Elburg. Het zou aan te bevelen zijn deze hardstenen paal op te waarderen als gemeentelijk monument. Dirk van Norel en Gerard Lokhorst hebben met

het schoonmaken en het beletteren een gebaar gemaakt om dit bescheiden landschapselement te conserveren voor het nageslacht.

Aan dezelfde weg bevindt zich ook een unieke historische pomp, waar via een sprenghoofd voortdurend water uitloopt. Deze zogeheten lopende pomp zou het eveneens verdienen om als gemeentelijk monument een beschermde status te krijgen.

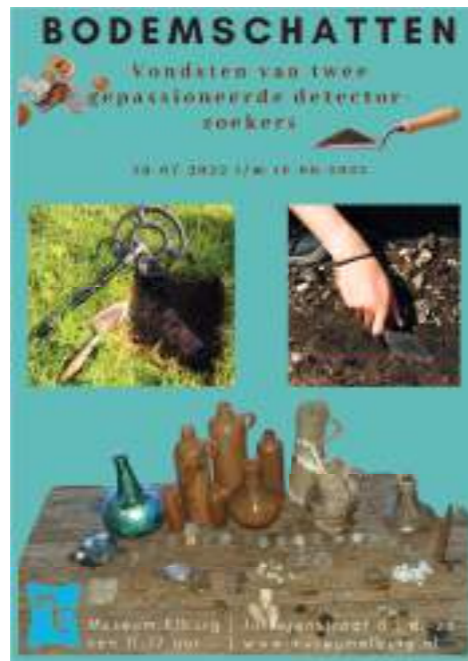
Willem van Norel
Elburg, 19 augustus 2022

BODEMSCHATTEN IN MUSEUM ELBURG

Tot 10 september was in de gewelvenkelder van Museum Elburg een expositie te zien van bodemvondsten uit de gemeente Elburg en directe omgeving. Daarnaast is er een aantal vondsten te bewonderen, die elders gedaan zijn. Deze vondsten zijn zo interessant, dat ervoor gekozen is om ze in deze expositie te laten zien.

Mark Tenret en Wim Wolf zijn leden van de Archeologische Werkgroep van Arent thoe Boecop. Ze deden de vondsten met hun metaaldetectors. Tot de bijzondere vondsten behoren onder meer munten uit de late Middeleeuwen, een zilveren snuifdoos, schapenbelletjes uit de 17e eeuw, loden kinderspeelgoed, een hanger van een ketting uit de tijd van de Vikingen en prachtig versierde pijpenkopjes.

Deze expositie is een voorproefje van een permanente tentoonstelling archeologie, die volgend jaar ingericht wordt.

Poster van de tentoonstelling *Bodemschatten in Museum Elburg*.

Oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop gaat helpen bij het inrichten van de tentoonstelling en hoopt ook op

educatief vlak haar steentje bij te dragen. Mark en Wim trekken er graag met hun metaaldetector op uit om sporen uit het verleden te vinden. Je mag echter niet zomaar met een metaaldetector op pad en graven waar het apparaat piept. Er is altijd toestemming nodig van de landeigenaar. De vondsten moeten bij een bepaalde ouderdom worden aangegeven bij het PAN (Portable Antiquities Netherlands). Dit is een project dat geleid wordt door het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden. Het doel van PAN is om oudheidkundige vondsten in privébezit, met name metaalvondsten, te documenteren en online te publiceren. Zo wordt de informatie over de vondsten en hun vondstlocatie beschikbaar gesteld voor wetenschap, erfgoedonderzoek, musea en andere geïnteresseerden.

Pauline van Zweden
Coördinator Werkgroep Archeologie

EXPOSITIE CEES NAGELHOUT

De publicatie over de Elburger bijnamen sluit af met het levensverhaal van Cees Nagelhout, onder de Elburgers veel meer bekend met zijn bijnaam Cees de Kleppe. Precies tien jaar geleden overleed Cees, waarmee een karakteristieke Elburger uit de samenleving verdween.

Het oorspronkelijke plan om in januari gelijktijdig met de presentatie van de publicatie een expositie in te richten met schilderijen van Cees Nagelhout, kon vanwege de beperkende corona-maatregelen helaas geen doorgang vinden. Tijdens het Botterweekend van 8-10 september kon de tentoonstelling in het Gruithuis alsnog worden gerealiseerd.

Cees Nagelhout (1935-2012).

Cees de Kleppe bij een portret met de karakteristieke witte huisjes aan de Havenkade.

EXCURSIE LEUVEN EN DIEST

Omdat het dit jaar 450 jaar geleden is dat Nederland ontstond, organiseren we op **zaterdag 29 oktober** een excursie naar België, waar we de steden Diest en Leuven bezoeken. Beide steden hebben een historische band met de Oranjes.

Vooral in Diest vind je veel 'voetsporen' van één speciale Oranjetelg. Ongeveer drie weken van tevoren vindt u informatie over deze unieke excursie op onze website www.arentthoeboecop.nl en in de media.

HISTORISCHE PAARDENSTALLEN

Arent thoe Boecop is op velerlei terreinen actief. Veel zaken worden zichtbaar gemaakt via de media, onze website en de Kroniek. Maar achter de schermen is het bestuur ook actief met onderwerpen die soms minder in beeld komen. Vanaf januari 2022 zijn we als historische vereniging betrokken bij het behoud van de historische paardenstallen op het terrein van het ASK op 't Harde. Er bestonden (bestaan) serieuze plannen om de omstreeks 1880 gebouwde paardenstallen te slopen. Arent thoe Boecop

probeert alles in het werk te stellen om dat te voorkomen.

Naast gesprekken en briefwisselingen met de gemeente Elburg, de twee militaire musea op 't Harde (Museum Korps Rijdende Artillerie en het Nederlands Artillerie Museum) en de kazernecommandant, zijn er inmiddels contacten geweest met de Erfgoedvereniging Heemschut, de Stichting Menno van Coehoorn en het Cuypers Genootschap. De paardenstallen, in combinatie met de drinkbakken, vertegenwoordigen een

hoge cultuurhistorische waarde. Tijdens de eerste jaren van de Eerste Wereldoorlog dienden deze verblijven een tijdje als opvangplekken voor de grote stroom van Belgische vluchtelingen. Het bestuur van Arent thoe Boecop pleit ervoor dat deze unieke paardenstallen behouden blijven als waardevol cultureel erfgoed voor het nageslacht.

Voor eventuele informatie kunt u contact opnemen met Wim van Triest (wim@natuursteenpartners.nl) en/of Willem van Norel (willemvannorel56@gmail.com).

EXCURSIE DORDRECHT EN DELFT

Op **zaterdag 8 oktober** hopen we op excursie te gaan naar Dordrecht en Delft. Deze twee historische steden zijn nauw verbonden met het leven van Willem van Oranje.

De dag begint met een historische rondwandeling door de binnenstad van Dordrecht onder leiding van Gert en Willem van Norel.

Na de middagpauze doen we de binnenstad van Delft aan. Daar bezoeken we achtereenvolgens de Nieuwe Kerk, de Oude Kerk en Museum Prinsenhof Delft. We vertrekken om 7.30 uur vanaf parkeerplaats Het Schootsveld en hopen omstreeks 21.00 uur terug te zijn in Elburg. De kosten voor deze dag bedragen 30 euro per persoon. Het is raadzaam om een lunchpakket en drinken mee te nemen. Voor koffie/thee met wat lekkers wordt door de organisatie gezorgd.

Indien u in het bezit bent van een **museumjaarkaart**, verzoeken wij u nadrukkelijk deze mee te nemen. Dat kan ons deze dag een aanzienlijk bedrag besparen. Opgave en betaling is mogelijk vanaf zaterdag 24 september via onze website.

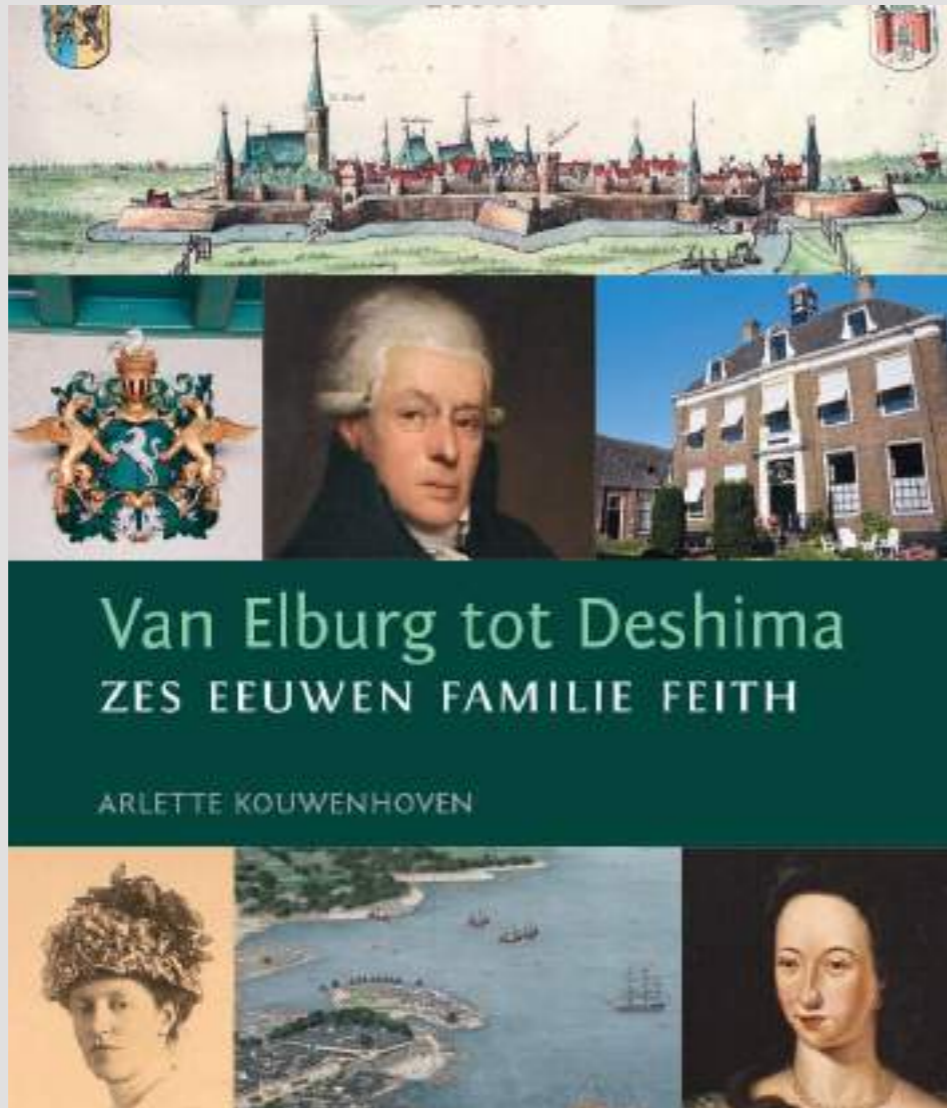
LEZING OVER DE FAMILIE FEITH

Op **donderdag 3 november** zal Arlette Kouwenhoven een lezing verzorgen over het boek *Van Elburg tot Deshima. Zes eeuwen de familie Feith*. Deze lezing zal worden gehouden in Lokaal Bloemstraat en begint om 19.30 uur. Iedereen is van harte uitgenodigd voor deze lezing.

De familie Feith is in Elburg en omgeving geen onbekende. Maar liefst twaalf burgemeesters en talloze rechters met deze naam hebben in de loop van zes eeuwen hun functie in Elburg en omstreken uitgeoefend. Willem van Norel zal deze avond een korte inleiding houden over de Elburger tak van de familie. De Feithen zijn echter zoveel meer dan rechters en magistraten. Al ploegend door het enorme

archief, dat de familie zelf sinds lang heeft bijgehouden, kwam Kouwenhoven vogels van zeer divers pluimage tegen: van de bekende romantische dichter Rhijnvis Feith tot journalist en spotprent-tekenaar Jan Feith, van opperpakhuis-meester Gijsbert Jan Feith in het Verre Oosten tot drie generaties archivarissen Feith in Groningen. Van president van de Hoge Raad Pieter Rutger Feith tot voetbalkanon Constant Feith. Van Heineken-magnaat Pieter Feith tot verzetshelden Willem Jacob en Piet Feith. De vele in dit boek genoemde Feithen geven een interessant inkijkje in de Nederlandse samenleving door de eeuwen heen.

Tijdens de lezing zal Arlette Kouwenhoven in het kort een aantal van deze kleurrijke lieden presenteren. Na beide korte presentaties zal Feith-nazaat

De omslag van de publicatie over de familie Feith.

Gerbert van Genderen in een vraaggesprek meer ingaan op de totstandkoming van een dergelijk eeuwen omvattend familie-onderzoek. Liesbeth Feith, voorzitter van de Familievereniging Feith en veelvuldig betrokken bij het archiefonderzoek, zal hierin ook een rol spelen.

De publicatie *Van Elburg tot Deshima. Zes eeuwen familie Feith* verscheen in 2021 in opdracht van de Stichting Cultureel Erfgoed Geslacht Feith bij uitgeverij LM Publishers in Edam.

Het wapen van de familie Feith.

AGENDA

Op **donderdagavond 10 november** organiseren we wederom een historische maaltijd. Het menu zal worden samengesteld aan de hand van wat Willem van Oranje en zijn gevolg in 1580 in Elburg kregen opgediend.

Na een afwezigheid van twee jaar hopen we op dinsdagavond **13 december** opnieuw een Sfeerwandeling te organiseren. Het thema zal dit keer in het teken staan van Willem van Oranje. Op verschillende historische locaties zullen door gidsen korte toelichtingen worden gegeven over het verblijf van Willem van Oranje in 1580 in Elburg.

Op onze website en via persberichten zult u nader worden geïnformeerd over beide activiteiten. Opgave voor deze activiteiten zal 14 dagen van tevoren mogelijk zijn via onze website www.arentthoeboecop.nl. Voor beide avonden geldt een maximum aantal deelnemers.

CONTRIBUTIE

De penningmeester heeft inmiddels van heel veel leden de contributie mogen ontvangen. We zijn daar zeer dankbaar voor. Toch heeft een aantal mensen nog steeds niet betaald. Wilt u daar nog eens kritisch naar kijken? De jaarcontributie bedraagt slechts 20 euro.

Ons bankrekeningnummer is: **NL03RAB00129217484**

t.n.v. Arent thoe Boecop. U maakt het de penningmeester gemakkelijk door bij uw betaling (voor zover bekend) uw lidnummer te vermelden.

Voor eventuele vragen kunt u contact opnemen met onze penningmeester Lammert van het Goor **penningmeester@arentthoeboecop.nl**

OPROEP

In de vorige eeuw streken veel kunst-schilders neer in Elburg en omgeving. De mooie natuur en het pittoreske stadje leenden zich hiervoor uitstekend. Een reden voor Arent thoe Boecop om deze prachtige **schilderijen** weer te geven in een nieuwe publicatie. Daarvoor zijn we op zoek naar schilderijen in particulier bezit. Heeft u een schilderij van Elburg en omgeving en mag deze gefotografeerd worden voor het boek, dan kunt u contact opnemen met onze secretaris, Jolande Cleijsen. Haar email adres is: **secretaris@arentthoeboecop.nl**. Uw gegevens worden vertrouwelijk behandeld.

PUBLICATIE ELBURG 1572-1672-1772-1872-1972

Het bestuur van Arent thoe Boecop is verheugd om de leden een nieuwe uitgave te kunnen aanbieden. In deze publicatie worden vijf vensters uit vijf verschillende eeuwen belicht. Vijf jaren die allemaal eindigen met het getal 72.

In het jaar 2022 staan de schijnwerpers vooral gericht op de jaren 1572 en 1672. De historische gebeurtenissen met betrekking tot de inname van Den Briel in 1572 en het Rampjaar 1672 worden dit jaar op uitgebreide schaal herdacht. Ook in Elburg. De aftrap daartoe werd gegeven op 22 en 23 april met het project Open de Poorten.

In deze publicatie zoomen we op beide jaren in. Elburg werd zowel in 1572 als in 1672 bezet door vreemde troepen. Bij het samenstellen van deze publicatie kwam het idee om daarnaast ook de jaren 1772, 1872 en 1972 te belichten. Jaren met verschillende historische contexten. De nieuwe uitgave laat duidelijk zien hoe het karakter van Elburg in de loop der tijden veranderde.

RABOBANK CLUBSUPPORT

In de maand september kan er weer gestemd worden voor de actie van de Rabobank Clubsupport. Als u als houder van een Rabobankrekening lid bent van deze bank, kunt u stemmen van **5 september tot en met 27 september**.

Als u nog geen lid bent, maar wel bij de Rabobank bankiert, kunt u alsnog snel lid worden. Lid worden kan gratis en heel eenvoudig via de Rabo App of via de website van de bank.

Hoe meer stemmen er op Arent thoe Boecop worden uitgebracht, des te meer geld wij als vereniging ontvangen. Vorig jaar konden we met het ontvangen geld-bedrag nieuwe verlichting in het Gruithuis aanbrengen.

U kunt alleen stemmen via de app of als u bent ingelogd op de website van de Rabobank. Een stemcode (zoals voorheen) is niet meer nodig. Het zou fantastisch zijn als u deze actie ook bij familie en vrienden onder de aandacht brengt. Op deze manier maken we onze vereniging nog sterker. Van harte aanbevolen!

BHV-ERS GEZOCHT

Arent thoe Boecop komt graag in contact met mensen die in het bezit zijn van een BHV-diploma. Zou u bereid zijn om bij toerbeurt bij activiteiten (met veel deelnemers) aanwezig te willen zijn, neem dan contact op met onze secretaris, Jolande Cleijsen (secretaris@arentthoeboecop.nl).

De Kroniek kwam tot stand dankzij de financiële bijdrage van de volgende bedrijven:

COLOFON

De Kroniek is een uitgave van de oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop.

Bestuur:

Pauline van Zweden, voorzitter

Jolande Cleijsen, secretaris

Lammert van het Goor, penningmeester

Rob Besteman

Willem van Norel

Elly Plugers

Kees van de Streek

Wim van Triest

Secretariaat:

Postbus 117, 8080 AC Elburg

www.arentthoeboecop.nl

info@arentthoeboecop.nl

Bankrekeningnummer:

NL03 RABO 0129 2174 84

Oplage: 2000

Redactie: Willem van Norel

Tekstredactie:

Jolande Cleijsen en

Anneke de Reuver

Opmaak: Studio LUSIN

Foto's: Hanneke Klijnstra

Bezoek ook onze Facebookpagina

Arent
thoe
Boecop

